

Ny modell for nettleie

Formålet er å få jevnet ut strømforbruket gjennom døgnet, slik at forbrukstoppene blir lavere, og vi får utnyttet strømmettet bedre.

Da sparer vi penger og miljøet, og holder nettleien lavest mulig for deg som forbruker.

Vi bør derfor unngå å vaske klær, lage middag og lade elbil samtidig.

Begrunnelse / bakgrunn for endring:

- Den største utfordringen for klimatiltak, elektrifisering og etablering av ny industri i Norge, er å skaffe tilgang på nok kapasitet i strømmettet. Ved å utnytte det eksisterende nettet bedre før vi bygger nye kraftlinjer, kan vi holde nettleien lavest mulig for deg som forbruker.
- Strømmettet må dimensjoneres for den ene timen i året vi bruker mest strøm. Dersom vi klarer å jevne ut forbruket over flere av døgnets timer, kan vi spare store investeringer i nettet. Det kan sammenliknes med veibygging. Det er dumt å bygge firefelts motorvei for å ta unna noen timer med kø om morgenen, hvis vi kan fordele trafikken utover større deler av døgnet. Slik må vi tenke med strømmettet også, når hele samfunnet skal bruke stadig mer strøm.
- Strømmettet betales fullt og helt av brukerne gjennom det store spleiselaget som heter nettleie. Bare ved å lade elbiler smartere, [kan vi spare 11 milliarder kroner i investeringer](#), ifølge NVE.
- Den nye nettleien gir deg større mulighet til å påvirke hva du betaler – både her og nå og i fremtiden. Det vil lønne seg å jevne ut forbruket gjennom dagen, og det vil være rimeligere å lade elbil trygt om natten. Men vi anbefaler ingen å bruke vaskemaskin etc. når de sover.

Spørsmål og svar:

Hvordan fungerer den nye prismodellen for nettleie?

Tidligere var det bare antall kilowattimer som påvirket nettleien din. Nå får du større mulighet til å påvirke regningen. Fra 2022 vil nettleien for vanlige kunder bestå av to deler:

- **Fastleddet** – et beløp per måned som justeres etter hvor mye strøm du bruker *samtidig*
- **Energileddet** – et beløp per kilowattime

Fastleddet bestemmes av den timen du brukte mest strøm samtidig i den foregående måneden. Dersom du jevner ut strømforbruket gjennom døgnet, får du et lavere fastledd enn om du bruker mye strøm på én gang. For eksempel vil det lønne seg å ikke vaske klær, lage middag og lade elbil samtidig. Elbilen kan du med fordel lade med hjemmelader om natten.

Energileddet bestemmes av hvor mye strøm du bruker totalt (antall kilowattimer).

Hvem vil få høyere, uendret og lavere nettleie enn i dag?

Strømnettet er et stort spleiselag som i sin helhet betales av brukerne gjennom nettleien. Generelt er det slik at de med lavt samtidig forbruk vil betale en mindre andel enn i dag, mens de med stort samtidig forbruk, ofte med én eller flere elbiler, vil betale en større andel. Elbileiere har likevel gode muligheter til å tilpasse forbruket sitt og dermed redusere nettleien – dersom de gjør en liten egeninnsats.

Kommer nettleien min til å gå ned fra 2022?

Det er myndighetene som bestemmer inntektene for det enkelte nettselskap. For de fleste vil nettleien gå opp i 2022, uavhengig av den nye prismodellen. Det skyldes økte kostnader til drift og investeringer i hele det norske strømnettet. Men alle får uansett en større mulighet til å påvirke nettleien sin.

Hva betyr den nye prismodellen for ulike kundegrupper?

Leiligheter: De fleste vil få omtrent uendret nettleie, fordi strømforbruket i utgangspunktet er forholdsvis jevnt og lavt. Kundene her vil normalt havne i det rimeligste kapasitetstrinnet.

Eneboliger: Vil fordele seg på flere kapasitetstrinn og kostnadene kan gå både opp og ned i forhold til i dag. De kan påvirke nettleien ved å jevne ut forbruket slik at de havner på et lavt trinn. De som har elbil kan spare penger på å lade med godkjent hjemmelader om natten. Da vil normalt både strømprisen og nettleien være rimeligere. Med stort samtidig forbruk vil det bli dyrere enn i dag.

Boliger med solceller: Bruk av egenprodusert strøm vil gi litt mindre sparegevinst fordi energiledet i nettleien reduseres, men det vil fortsatt være mye å spare på strømpris og avgifter. Også for disse er det viktig å jevne ut forbruket, spesielt i de timene de ikke har egen strømproduksjon.

Etterisolering, varmepumpe etc.: Energieffektiviseringstiltak vil gi litt mindre sparegevinst, fordi energiledet i nettleien reduseres. Men det vil fortsatt være mye å spare på strømpris og avgifter.

Hytteiere: For eiere av gjennomsnittshytter blir regnestykket omtrent som for eiere av eneboliger. Også her gjelder rådet om å jevne ut strømforbruket gjennom døgnet. Hvis du kommer med elbil til kald hytte, kan det være lurt å vente med å lade elbilen til hytta er varmet opp.

Bedrifter med årlig forbruk under 100.000 kWh: Ingen vesentlig endring for disse, men kunder med høyt strømforbruk i enkelttimer bør vurdere tilpasninger.

Hvor mye vil det være mulig å spare på å bruke strøm smartere?

For de fleste vil det være rundt 600 kroner å spare årlig på å tilpasse forbruket til et lavere kapasitetstrinn.

Hvor stor andel får reell mulighet til å påvirke nettleien sin?

De som bruker mest strøm vil kunne påvirke nettleien sin mest – ikke minst alle som har elbil og egen hjemmelader. Det skal ikke være dyrt og vanskelig å bruke strøm smartere. Det finnes allerede enkle løsninger for automatisk lading av elbil når prisene er mest gunstige. Det samme gjelder oppvarming.

Hvordan kan vi være sikre på at den nye nettleien vil føre til jevnere strømforbruk?

Flere nettselskaper har gjennomført pilotprosjekter og spørreundersøkelser. Tre av fire i den største piloten opplever at de har mulighet til å tilpasse strømforbruket sitt. Pushvarsel om perioder med høyere priser ga opptil 7,5 prosent nedgang i strømforbruket, som er en god effekt. Erfaringene så langt viser at kundene ønsker tips og varsling om hvordan de kan bruke strøm smartere.

Hvordan kan jeg følge med på hvor mye strøm jeg bruker samtidig?

Ved å logge inn på "min side" kan du se hvor mye strøm du har brukt per time bakover i tid. Dersom du ønsker å følge med i sanntid, kan du med enkelt utstyr koble deg til HAN-porten på strømmåleren din. Samtidig må du be nettselskapet gi deg tilgang til data fra måleren. Måleren kan kommunisere med automatiske styringssystemer for energibruk i hjemmet.

Hvorfor velger vi å innføre dette på et tidspunkt med svært høye strømpriser?

Innføring av ny nettleie har vært diskutert og planlagt gjennom flere år, hvor ulike forslag fra myndighetene har vært gjennom to høringsrunder. Olje- og energidepartementet tok den endelige [beslutningen](#) om å innføre ordningen, med støtte fra nettbransjen. Vi ser at det kan bli mye å forholde seg til for kundene nå – det positive er at dere får større mulighet til å påvirke nettleien.

Hvor store nettinvesteringer er det realistisk å spare på smartere strømbruk?

Ved å utnytte det eksisterende strømmettet bedre før vi bygger nye kraftlinjer, kan nettselskapene spare store kostnader og dermed holde nettleien lavest mulig for deg som forbruker. Bare ved å flytte lading av elbiler til natten, kan vi spare 11 milliarder kroner i nettinvesteringer, ifølge [beregninger](#) fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Hva med brannfaren om folk begynner å vaske klær om natta?

Flytting av forbruk skal ikke gå ut over komfort eller sikkerhet i hjemmet. Vi anbefaler for eksempel ingen å bruke vaskemaskin, tørketrommel eller oppvaskmaskin når de sover. Det er heller ikke mye å spare på dette. Elbil kan du derimot trygt lade om natten, dersom du har installert egen hjemmelader.

Hva betyr den nye modellen for nettselskapenes inntekter?

Nettselskapenes samlede inntekter bestemmes av myndighetene gjennom årlige inntektsrammer, og vil ikke påvirkes av ny prismodell. Drift, vedlikehold og utbygging av strømmettet i Norge koster årlig rundt 27 milliarder kroner. Denne regningen dekkes i sin helhet av brukerne av nettet. Ved å utnytte kapasiteten i nettet smartere, kan vi holde nettleien lavest mulig for strømkundene over tid.

Ord og uttrykk

Ny nettleie – ordningen som innføres

Fastleddet – et beløp per måned som fastsettes ut fra hvor mye strøm du bruker samtidig

Energiledet – et beløp per kilowatttime

Kapasitetstrinn – trappen som avgjør hvor mye du må betale i fastledd per måned

Månedsmaks – strømmengden i den timen i måneden du bruker flest kilowattimer